Dosarul nr. 2-27838/23

H O T Ă R Â R E

În numele legii

(dispozitiv)

21 mai 2025 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău, sediul Centru

În componența

Președintelui ședinței, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierului Antoci Ana-Maria

în sediul instanței, în ședință publică a judecat în procedură contencioasă cauza civilă conform cererii de chemare în judecată înaintate de ***** către ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și

a c o n s t a t a t :

1. Reclamantul ***** a formulat și depus în data de 22 decembrie 2023 cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, solicitând obligarea lui ***** să dezmintă, prin aceeași modalitate prin care a fost răspândită informația, prin postarea pe pagina personală ”*****” a rețelei de socializare ”Facebook”, timp de 60 de zile calendaristice a următorului text: ”*Prin prezenta, subsemnatul *****, dezmint următoarele afirmații false și defăimătoare:*
   - *Poliția astăzi (adică pe 10 noiembrie 2023) a deschis dosar penal pe hărțuire sexuală în privința lui *****, precum și că ***** o să facă pușcărie (se are în vedere existența vinovăției în comiterea infracțiunii de hărțuire sexuală);*
   - ***** *a gândit că pe toți o să-i cumpere, pe toți o să-i vândă și banul tot rezolvă (se are în vedere comiterea infracțiunii de corupție)*”.
2. La fel, reclamantul a cerut prin cerere repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 13100 lei.

Argumentele participanților la proces

3. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în data de 10 noiembrie 2023 ***** a postat o înregistrare video pe pagina personală a rețelei de socializare Facebook, intitulată

”Galasui zaLupu”, în care a relatat: ”***** *m-a dat în judecată că am făcut public un video în care l-am învinuit de hărțuire sexuală, m-a dat în judecată, mai în scurt omul vrea 100000 lei, în februarie am judecata, dar astăzi poliția i-o deschis dosar penal pe hărțuire sexuală, adică, Marian Ilici, du-te și îți i-a cererea din judecată te rog frumos, că tu ai vrut să fii corect, ai gândit că pe toți ai să-i cumperi, pe toți ai să-i vinzi și banul tot rezolvă, dar iaca, iaca, iaca dosar penal pe hărțuire sexuală, ai să te duci la pușcărie mititelușu și o să facă așa-ia fșșșiu, o să ți-o lărgească, dacă îți place așa de tare, mușchiosule, prin oglindă să te caceiești, ești marele boss la Curtea de Conturi, iaca amuia o să fii marele boss la Lipcani*”, indicând adresa https://watch/otsXGitRCP/.

4. Reclamantul a notat că înregistrarea respectivă conține relatări false cu privire la fapte care lezează onoarea și demnitatea lui ca persoană, precum și reputația sa profesională, în calitate de președinte al Curții de Conturi a Republicii Moldova. În lipsa oricăror probe despre faptul că poliția ar fi deschis pe 10 noiembrie 2023 dosar penal pe hărțuire sexuală în privința sa, pârâtul ar fi făcut totuși acea postare. Acesta a comunicat publicului că ***** se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 173 Cod penal (hărțuirea sexuală), că va face pușcărie pentru această faptă și că a comis sau intenționează să comită infracțiunea prevăzută de art. 325 Cod penal (coruperea activă), în legătură cu examinarea cauzei civile inițiate în baza acțiunii lui ***** către ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, aflate în examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
5. Potrivit reclamantului, faptele relatate în postarea respectivă nu au avut loc, iar pârâtul a încălcat prezumția de nevinovăție răspândind astfel de informații. Deopotrivă s-a negat faptul existenței vreunui dosar penal în privința lui *****, prin care i s-ar incrimina acte de hârțuire sexuală.
6. În ceea ce privește pretenția de reparare a prejudiciului moral, în acțiune este indicat că ***** este o persoană publică, în virtutea funcțiilor de demnitate publică deținute (deputat, președinte al Parlamentului Republicii Moldova, Președinte interimar al Republicii Moldova, președinte al Curții de conturi). Informația răspândită de pârâtul ***** știrbește grav imaginea și statutul lui ***** în calitate de soț și tată a doi copii, precum și reputația sa profesională, în calitate de Președinte al Curții de Conturi (la momentul depunerii acțiunii). Informația respectivă a cauzat prejudicii considerabile

imaginii și reputației reclamantului, potrivit acțiunii, iar suma de 100000 lei se estimează de reclamant ca fiind o despăgubire echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat.

7. Pârâtul *****, prin intermediul reprezentantului acestuia, avocata Doina Ioana Străisteanu, a depus referință pe 30 mai 2024, prin care a menționat că obișnuiește să-și expună opinia cu privire la subiecte de interes public (corupția mare, furtul miliardului, comportamentul indecent a unor politicieni etc.).
8. Potrivit referinței, reclamantul este o persoană publică care poate fi supusă criticii, opiniei publice și judecăților de valoare de membrii societății. Informația difuzată de ***** pe pagina sa de Facebook constituie judecăți de valoare, pe alocuri cu exprimări de satiră, figuri de stil în exprimare, pe alocuri exagerări cu referire la un subiect public major – hărțuirea sexuală la locul de muncă a subalternilor de către *****, toate în limita dreptului la libertatea de exprimare, așa cum este indicat în referință.
9. Pârâtul a notat că subiectul discutat este unul de interes public major, iar reclamantul nu ar avea reputație ireproșabilă și ar fi implicat într-un șir de scandaluri.
10. Instanța de judecată a cercetat nemijlocit în ședință înregistrarea video prezentată de partea reclamantă și a oferit posibilitatea participanților de a se expune referitor la conținutul acesteia.
11. Reclamantul ***** și pârâtul ***** nu au depus explicații în ședința de judecată.
12. În ședința de judecată de examinare a cauzei pe fond a fost prezent reprezentantul reclamantului *****, avocatul Ciuperca Vasile, care a pledat pentru admiterea cererii de chemare în judecată, reiterând în pledoarii argumentele de fapt și de drept din acțiune.
13. Reprezentanta pârâtului *****, avocata Doina Ioana Străisteanu, nu s-a prezentat în ședința de judecată, fiind înștiințată în modul stabilit de lege.

Aprecierea instanței de judecată

14. Audiind participanții la proces, examinând materialele dosarului, apreciind probatoriul administrat și raportând cele constatate la prevederile legale ce guvernează litigiul, instanța de judecată va admite parțial cererea de chemare în judecată din considerentele reliefate *infra*.
15. Înainte de toate instanța de judecată va releva normele de drept aplicabile speței și partea de concept care este relevantă circumstanțelor de fapt din speță.

16. Instanța de judecată notează că, în acord cu prevederile art. 1, alin. (3) din Constituție, *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sînt garantate.*
17. În conformitate cu prevederile art. 32, alin. (2) din Constituție *(1) Oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. (2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie. (3) Sînt interzise şi pedepsite prin lege contestarea şi defăimarea statului şi a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură naţională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violenţă publică, precum şi alte manifestări ce atentează la regimul constituţional.*
18. Potrivit art. 10 al Convenției europene a drepturilor omului, 1. *Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare. 2. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă anumitor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și pentru prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*
19. În corespundere cu prevederile art. 7 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare*, (1) Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. (2) Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. (3) Persoana care se consideră*

lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (4) Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. (5) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (6) Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. (7) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. (8) Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru stilul umoristic şi satiric dacă prin folosirea acestuia nu se induce în eroare publicul în privinţa faptelor.

20. Norma citată la punctul precedent din hotărâre relevă trei modalități exhaustive prin care pot fi lezate drepturile persoanei la apărarea onoarei, demnității şi reputației sale profesionale:
    - prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte,
    - prin răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau
    - prin injurie.

    Pentru fiecare din aceste modalități legiuitorul a instituit și condițiile în care cel lezat se poate reabilita în drepturi și este îndreptățit să primească acea reabilitare.
21. Pentru a personaliza datele speței este cazul să se evoce și prevederile art. 9, alin. (4) al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, potrivit cărora *(4) Persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce priveşte modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparenţa şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor*.
22. În ceea ce privește respectul vieții private și de familie, Legea cu privire la libertatea de exprimare reglementează la art. 10 că *(1) Orice persoană are dreptul la respectul vieţii*

private şi de familie. (2) Dreptul la respectul vieţii private şi de familie nu se extinde asupra informaţiilor despre viaţa privată şi de familie răspîndite cu acordul expres sau tacit al persoanei sau obţinute în locurile publice cînd persoana nu poate conta, în mod rezonabil, pe intimitate. (3) Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru că a făcut publice informaţii despre viaţa privată şi de familie a persoanei dacă interesul public de a le cunoaşte depăşeşte interesul persoanei vizate de a nu răspîndi informaţia. (4) În cazul răspîndirii informaţiei despre viaţa privată şi de familie cu încălcarea prevederilor alin.(3), persoana poate solicita exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului moral şi material cauzat.

23. La art. 11 al aceleiași legi este prevăzut că *(1) Persoanele publice şi persoanele fizice care exercită funcţii publice au dreptul la respectul vieţii private şi de familie. (2) Informaţiile despre viaţa privată şi de familie a persoanelor publice şi a persoanelor fizice care exercită funcţii publice pot fi dezvăluite dacă aceste informaţii prezintă interes public. Răspîndirea informaţiilor respective nu trebuie să ducă la prejudicii nejustificate terţilor. (3) Dacă persoanele publice şi persoanele fizice care exercită funcţii publice provoacă ele însele atenţia asupra aspectelor din viaţa lor privată şi de familie, mass-media are dreptul să cerceteze aceste aspecte.*
24. Se atrage atenția și că, potrivit art. 12, alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, *orice persoană acuzată de săvârşirea unei infracţiuni sau contravenţii este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.* La alin. (4) al aceleiași norme este prevăzut că *persoanele care nu reprezintă autorităţile publice şi nu pot influenţa în niciun fel derularea procesului intentat, inclusiv mass-media, au dreptul să-şi exprime opinia privind vinovăţia unei persoane cu condiţia ca: a. din contextul exprimării să reiasă clar că până la momentul dat nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective; b. din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, şi nu de fapte confirmate; c. faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăţia unei persoane şi calitatea procesuală a acesteia să fie expuse cu precizie.*
25. La art. 24 al Legii este prevăzut că*:*

    (1) Reclamantul trebuie să dovedească următoarele:

a) pîrîtul a răspîndit informaţia;

b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare;

c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau

d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient;

e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

(2) Pîrîtul trebuie să dovedească următoarele:

a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant;

b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient;

c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient;

d) informaţia răspîndită este de interes public.

26. Potrivit art. 29, alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare *(1) Instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspîndite, gradul de răspîndire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pîrîtului, gradul de vinovăţie a pîrîtului, consecinţele răspîndirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pîrîtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică pînă la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei.*

27. Se va face precizarea că, *în condiţiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viaţă, la sănătate, la integritate fizică şi psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate şi reputaţie profesională, la propria imagine, la respectarea vieţii intime, familiale şi private, la protecţia datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei şi corpului său după deces, precum şi la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. (2) Aceste drepturi sînt insesizabile şi inalienabile,* în acord cu prevederile de la art. 43 Cod civil.

28. Normele citate necesită elucidarea în sensul determinării aspectului legat de ce fel de informații califică reclamantul ca fiind defăimătoare și false și care dintre acestea îi încalcă dreptul la onoare, demnitate și reputație profesională într-un mod inadmisibil și contrar legii. Pentru aceasta vom reveni la tipologia modalităților prin are se pot leza drepturile specificate, conform prevederilor de la art. 7 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare *(a se vedea pct. 19-20 ale prezentei hotărâri).*
29. Se atrage atenția și spre sensul atribuit de legiuitor terminologiei relevante pentru speță la art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare și anume: ***fapt*** *– eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită;* ***judecată de valoare*** *– opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit****; judecată de valoare fără substrat factologic suficient*** *– judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate;* ***injurie*** *– exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenţionat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică;* ***informaţie despre viaţa privată şi de familie*** *– orice informaţie, inclusiv imagine, privind viaţa familială, viaţa la domiciliu, corespondenţa şi conţinutul ei, sănătatea şi defectele fizice, orientarea şi viaţa sexuală, precum şi comportamentul persoanei, în condiţiile în care persoana contează, în mod rezonabil, pe intimitate;* ***interes public*** *– interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei;* ***persoană publică*** *– persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public.*
30. Potrivit Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a unor prevederi ale Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 7 din 24.12.2012, se califică drept *fapt* – orice eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită, iar *judecată de valoare fără substrat factologic suficient* este o judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care

au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate. Cerinţa de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmaţiilor ce constituie judecăţi de valoare nu poate fi dovedit, iar invocarea probei veritații în acest caz ar constitui o încălcare a libertății de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art.10 din Convenţia Europeană (pct.61 din Hotărârea CEDO din 21.12.2004 - cazul *Busuioc c. Moldovei*, cazul *Jerusalem c. Austriei* nr.26958/95, pct. 42). Totodată, chiar şi atunci cînd o declaraţie constituie o judecată de valoare, proporţionalitatea unei imixtiuni poate depinde de faptul *dacă există o bază faptică suficientă pentru declaraţia respectivă*, deoarece chiar şi o judecată de valoare, cu o bază faptică care s-o sprijine, poate fi excesivă (Hotărârea CEDO din 01.07.1997 pronunțată în cazul *Obershlik c. Austriei*).

31. Din perspective circumstanțelor de fapt, instanța de judecată atestă că în data de 24 noiembrie 2023 reclamantul a expediat pârâtului, la adresa electronică andoniamg88@gmail.com și la adresa terestră, o cerere prealabilă de soluționare pe cale amiabilă a litigiului (f. d. 12-19).
32. Acest fapt atestă respectarea procedurii prealabile, prevăzute de art. 15 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, care prevede că *(1) Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată.(2) Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile. (3) Persoana va indica în cerere informaţia pe care o consideră defăimătoare şi, în cazul răspîndirii unor relatări cu privire la fapte, circumstanţele care demonstrează că informaţia este în esenţă falsă sau, în cazul răspîndirii judecăţilor de valoare, circumstanţele care demonstrează că acestea nu se bazează pe un substrat factologic suficient.*

33. Instanța de judecată a stabilit că în cererea prealabilă reclamantul a solicitat dezmințirea imediată a informațiilor răspândite din data de 10 noiembrie 2023. Astfel, instanța stabilește că procedura prealabilă a fost respectată.
34. În cele ce urmează se vor expune constatările instanței de judecată referitoare la circumstanțele de fapt.
35. În data de 10 noiembrie 2023 pârâtul ***** a plasat pe pagina sa de Facebook o înregistrare video numită ”Galasui zaLupu”, care îl viza pe reclamantul *****. Conținutul acestei înregistrări a fost reflectat sumar în cererea de chemare în judecată depusă de reclamant în prezenta cauză (a se vedea pct. 3 al hotărârii). Faptul este demonstrat prin captura de ecran și suportul înregistrării (DVD-R) anexate la cererea de chemare în judecată (f. d. 5, 11).
36. Instanța a stabilit că reclamantul ***** este persoană publică în condițiile art. 2 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare (a se vedea pct. 29 al hotărârii), fiind o persoană care a exercitat funcţii publice și, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public. Această ipoteză determină aplicarea în raport cu reclamantul a condițiilor specifice pentru persoanele publice reglementate de lege și relevate în practica Curții Constituționale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.
37. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a consolidat poziția conform căreia, există un drept al publicului de a fi informat, drept care este esențial într-o societate democratică și, care, în circumstanțe excepționale, se poate referi chiar și la aspecte ale vieții private a persoanelor publice, în special în cazul personalităților politice *[Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2) (MC), pct. 64; Karhuvaara şi Iltalehti împotriva Finlandei, pct. 45*]. Deși divulgarea de informații despre viața privată a persoanelor publice servește, în general, mai degrabă scopului divertismentului, nu educației, aceasta contribuie la varietatea informațiilor disponibile publicului și, fără îndoială, beneficiază de protecția art. 10 din Convenție. Însă această protecție poate să cedeze în fața cerințelor art. 8 atunci când informațiile în cauză sunt de natură privată și intimă și când *nu există niciun interes public pentru difuzarea lor [Mosley împotriva Regatului Unit, pct. 131; Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2) (MC), pct. 110*].

38. Din conținutul cererii de chemare în judecată se observă că reclamantul a calificat declarațiile date de ***** în cadrul înregistrării plasate pe Facebook în data de 10 noiembrie 2023 ca neveridice, lipsite de probe și substrat factologic probator suficient, prin care a fost vizată onoarea, demnitatea și reputația personală. Conținutul declarațiilor date de pârâtul ***** este reflectat în înregistrarea video anexată la materialele dosarului (f. d. 5) și a fost cercetat nemijlocit în cadrul ședinței de judecată prin vizualizare și expunerea participanților referitor la conținutul acestuia.
39. S-a stabilit în cadrul ședinței de judecată că pârâtul a declarat, *inter alia*:
    - *Poliția astăzi (adică pe 10 noiembrie 2023) a deschis dosar penal pe hărțuire sexuală în privința lui *****, precum și că ***** o să facă pușcărie;*
    - ***** a gândit că pe toți o să-i cumpere, pe toți o să-i vândă și banul tot rezolvă*.
40. Instanța atestă, prin prisma obiectului acțiunii determinat de reclamant prin cererea de chemare în judecată, că acesta are în vedere două declarații pe care le consideră în măsură să îi afecteze dreptul la onoare, demnitate și reputație ireproșabilă: *1**: că poliția ar fi deschis pe 10 noiembrie 2023 un dosar penal pe hărțuire sexuală în privința sa și că ***** o să facă pușcărie**, considerând că acesta a avut în vedere existența vinovăției în comiterea infracțiunii de hărțuire sexuală); 2) **că ***** ar fi gândit că pe toți o să-i cumpere, pe toți o să-i vândă și banul tot rezolvă**, insinuând că se are în vedere comiterea infracțiunii de corupție*.
41. De menționat că pârâtul, prin referința formulată, nu a negat conținutul declarațiilor difuzate pe 10 noiembrie 2023, dar a afirmat că acestea constituie judecăți de valoare și că pârâtul, fiind o persoană publică, poate fi criticat referitor la chestiunile ce țin de interesul public. Astfel, rămâne dovedit faptul că informațiile notate în textul dezmințirii indicat de reclamant în acțiune au fost făcute publice de către pârâtul *****, fiind realizată astfel în aspect de sarcină a probei prima rigoare stabilită de lege reclamantului. Urmează să se verifice în cele ce urmează în ce măsură s-au realizat și celelalte sarcini de probă (*...b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat).*
42. În sensul stabilirii caracterului defăimător al informației răspândite de pârâtul ***** se notează că o parte din afirmațiile pârâtului sunt de natură defăimătoare și sunt în măsură

să trezească reacție negativă urmare a difuzării, precum și să aducă atingere imaginii publice a persoanei, din moment ce acestea se referă la faptul că reclamantul ar fi săvârșit fapte de hărțuire sexuală care reprezintă un comportament reprobabil la locul de muncă și care este în măsură să atragă răspundere penală pentru făptuitor, precum și că în privința reclamantului ***** ar fi fost intentată o cauză penală pentru faptele respective.

43. Referitor la cea de-a doua afirmație referitoare la insinuarea că reclamantul ar crede că totul se poate cumpăra și vinde, instanța de judecată nu are o argumentare consistentă din partea reclamantului referitoare la caracterul defăimător al acestei afirmații, care ar putea, în mod singular, să afecteze onoarea și demnitatea unei persoane, fără anumite acuzații sau supoziții referitoare la acte de vânzare sau cumpărare a unor favoruri în contextul afirmațiilor pârâtului *****.
44. Astfel se constată împlinirea condiției de dovadă pentru caracterul defăimător al informației în privința primului enunț pentru care se cere dezmințirea, precum și circumstanța invocării unor fapte infracționale, fără suport probatoriu, în lipsa unor hotărâri judecătorești în care să fie constate faptele invocate, cu respectarea prezumției de nevinovăție, așa cum se deduce din prevederea legale de la art. 12, alin. (4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare și anume: *a. din contextul exprimării să reiasă clar că până la momentul dat nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective; b. din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, şi nu de fapte confirmate; c. faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăţia unei persoane şi calitatea procesuală a acesteia să fie expuse cu precizie.*
45. Analiza expusă anterior argumentează soluția instanței de judecată în sensul admiterii parțiale a pretenției de dezmințire, prin rezumarea conținutului dezmințirii doar la acele informații care constituie ***răspîndire a relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie***, în conformitate cu prevederea legală de la art. 7, alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare.
46. În partea referitoare la informația răspândită în postarea din 10 noiembrie 2023, instanța stabilește că se circumscrie normei respective următoarea afirmație: „*Poliția astăzi (adică pe 10 noiembrie 2023) a deschis dosar penal pe hărțuire sexuală în privința lui *****”,* ceea ce constituie prima parte a afirmației pentru care se solicită dezmințire.

47. Actele anexate la dosar dovedesc că în data de 10 noiembrie 2023 nu se afla pe rol și nu a fost intentată nicio cauză penală referitoare la hărțuire sexuală în privința reclamantului, iar acțiunile de urmărire penală deduse din actele din dosar relevă că pe 15 septembrie 2023 organul de urmărire penală a înregistrat procesul penal nr. 20230101707. Potrivit actului de sesizare și materialilor acumulate, ”din cuprinsul declarațiilor cet. ***** [...] s-a constatat o bănuială rezonabilă privind existenta elementelor constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute de art. 173 Cod penal” (f. d. 59). În temeiul aceluiași răspuns al Inspectoratului de poliție Centru din 7 martie 2024, prezentat instanței de reprezentantul reclamantului, se constată că pe 3 noiembrie 2023 ofițerul de urmărire penală de caz a remis în adresa Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Centru, materialele procesului penal nr. 20230101707, cu propunerea de a nu începe urmărirea penală, iar pe 6 noiembrie 2023 procurorul a dispus refuzul la începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal.
48. Ordonanța procurorului Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Centru, Doina Conoval, a fost anulată pe 2 mai 2024 prin ordonanța Procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru, Veaceslav Toderiță, cu restituirea materialelor organului de urmărire penală pentru continuarea investigațiilor asupra faptului sesizat (f. d. 37).
49. Cert este că în data de 10 noiembrie 2023, atunci când a fost răspândită informația de către pârât, în privința reclamantului se refuzase în pornirea urmăririi penale în privința plângerii depuse de *****, ceea ce presupune că informația răspândită în partea ”*Poliția astăzi (adică pe 10 noiembrie 2023) a deschis dosar penal pe hărțuire sexuală în privința lui *****”* era una falsă. Anume în această parte se admite acțiunea reclamantului formulată în prezenta cauză în partea solicitării de dezmințire.
50. În partea solicitărilor de dezmințire a informațiilor referitoare la afirmațiile prin care s-a menționat că

- ***** *o să facă pușcărie*;
- ***** *a gândit că pe toți o să-i cumpere, pe toți o să-i vândă și banul tot rezolvă,*

pretenția se respinge ca neîntemeiată, aceste afirmații constituind judecăți de valoare care exprimă o părere, apreciere, opinie a pârâtului *****, care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit și care se circumscrie dreptului acestuia

la libertatea de exprimare în condițiile în care instanța de judecată a stabilit că reclamantul ***** este o persoană publică, iar în corespundere cu prevederile art. 9, alin. (4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, *persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce priveşte modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparenţa şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor.*

51. Se va puncta că în privința informațiilor care sunt evidențiate la pct. 50 al hotărârii instanța de judecată atestă că acestea nu sunt exacte, determinate și măsurabile și respectiv instanța se află în imposibilitatea verificării corectitudinii lor. În plus, acestea se califică de instanța de judecată drept judecăți de valoare care exprimă o părere subiectivă a pârâtului ce nu este în măsură să afecteze drepturi și libertăți ale reclamantului.
52. Respingerea de către instanța de judecată a pretenției de constatare a lezării onoarei și demnității în partea respectivă urmărește respectarea echilibrului juridic dintre două drepturi fundamentale ale omului: libertatea de exprimare, pe de o parte, și dreptul la onoare, demnitate și reputație profesională, pe de altă parte. Nu orice informație care nu convine unei anumite persoane se poate cataloga ca o modalitate de lezare a dreptului la onoare și demnitate, or aceasta ar lipsi de substanță dreptul la libera exprimare.
53. Constatarea încălcării onoarei și demnității persoanei reclamante ***** prin răspândirea unor informații defăimătoare în adresa acestuia atrage drept consecință firească necesitatea reabilitării juridice a celui vătămat în drepturi prin mijlocul de apărare prevăzut de lege.
54. În conformitate cu prevederile art. 26, alin. (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, *în cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspândirea informației false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false şi defăimătoare, indicând în dispozitivul hotărârii textul dezmințirii.* Potrivit alin. (3), *instanţa de judecată va dispune efectuarea dezmințirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspândită prin intermediul mass-mediei, instanţa va obliga mass-media care a răspândit această informaţie să publice şi/sau să răspândească dezmințirea la aceeaşi rubrică,*

pagină, în acelaşi program, la aceeaşi oră sau în acelaşi ciclu de emisiuni. În cazul în care informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspândită prin alte mijloace decât mass-media, instanţa va stabili aceeaşi modalitate de dezminţire sau, după caz, alta adecvată situaţiei. Mass-media scrisă va insera dezmințirea sub titlul "Dezmințire". Textul dezmințirii va fi scris cu aceleași caractere ca şi informația dezmințită, aspecte are sunt prevăzute expres de art. 26, alin. (5) al Legii cu privire la libertatea de exprimare.

55. În acest context, ca urmare a constatării răspândirii informației defăimătoare în ceea ce îl privește pe *****, instanța de judecată va dispune prin hotărâre obligarea lui ***** să dezmintă în mod public, prin aceleași modalități prin care s-au răspândit informațiile false și defăimătoare, declarațiile constatate de instanța de judecată ca defăimătoare.
56. Referitor la solicitarea reclamantului privind repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, instanța subliniază că, potrivit dispozițiilor art. 2037 Cod civil, *(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.*
57. Totodată, instanța evidențiază că mărimea despăgubirilor trebuie stabilită astfel, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care presupune că despăgubirea trebuie să reprezinte o justă şi integrală despăgubire. În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o *satisfacție echitabilă* pentru prejudiciul moral suferit.

58. Astfel, instanța de judecată a constatat pe parcursul examinării cauzei că s-a stabilit existența vinovăției pârâtului în vederea încălcării onoarei, demnității și reputației reclamantului în partea admisă de instanță. Luând în calcul cele expuse, instanța consideră suficientă repararea prejudiciului moral prin dezmințirea informației de către pârât, fără a dispune achitarea unei sume bănești, așa cum a solicitat reclamantul.
59. Această soluție se încadrează circumstanțelor din speță care relevă că afirmația ce urmează a fi dezmințită comportă un caracter fals din punct de vedere juridic temporar, dar ea se aliniază unor discuții ample în spațiul public în contextul existenței unor acțiuni de investigație și procese demarate de organele de urmărire penală în ceea ce îl privește pe reclamantul *****.
60. Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată instanța de judecată notează că, în conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*
61. Se stabilește că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3100 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. 21384071 din 21 decembrie 2023 (f. d. 2).
62. Ținând cont de faptul că a fost admisă pretenția nepatrimonială referitoare la dezmințirea informației defăimătoare, ce lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului ***** de către pârâtul ***** – care se cuantifică în mărime de 100 lei, anume această sumă urmează să îi fie compensată reclamantului de către pârât în temeiul prezentei hotărâri. În rest solicitarea de compensare a cheltuielilor de plată a taxei de stat se respinge ca neîntemeiată.
63. În ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică, se vor evoca prevederile de la art. 96 Cod de procedură civilă, conform cărora *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1)*

Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

64. Bonul de plată seria și nr. DAA 47406334 din 13 decembrie 2023 atestă că ***** a achitat în beneficiul biroului asociat de avocați ”Nagacevschi și partenerii” suma de 10000 lei pentru asistență juridică în această cauză. Ținând cont de criteriile enunțate în lege referitoare la caracterul real, necesar şi rezonabil al cheltuielilor de judecată, dar și de faptul că acțiunea a fost admisă parțial, instanța de judecată va admite parțial solicitarea reclamantului de compensare a acestor cheltuieli în limita sumei de 1000 lei, iar în rest o va respinge ca neîntemeiată. La stabilirea cuantumului sumei compensate pentru asistență juridică s-a ținut cont de gradul de complexitate a litigiului, numărul de ședințe de judecată și durata acestora, acțiunile procesuale efectuate în prezenta cauză, sarcina de probă și alte aspecte care determină rezonabilitatea cheltuielilor respective.
65. În final, suprapunând circumstanțele de fapt celor de drept reflectate în partea de motivare a prezentei hotărâri, analizând raționamentele expuse, instanța admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, măsura admiterii fiind expusă în modul corespunzător în dispozitivul hotărârii.
66. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de ***** către ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată se admite parțial.

Se obligă ***** să dezmintă, prin aceeași modalitate prin care a fost răspândită informația, prin postarea pe pagina personală a rețelei de socializare ”Facebook”, timp de 60 de zile calendaristice, a următorului conținut: ”*Prin prezenta, subsemnatul, *****, dezmint afirmația falsă și defăimătoare că poliția, astăzi (10 noiembrie 2023) a deschis dosar penal pe hărțuire sexuală în privința lui *****”.*

Se încasează de la ***** în beneficiul lui ***** suma de 100 (una sută) lei pentru compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat și suma de 1000 (una mie) lei pentru cheltuieli de asistență juridică.

În rest pretențiile reclamantului ***** formulate în prezenta acțiune se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președinte de ședință, **Eleonora BADAN-MELNIC**

Judecătorul